

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ

סֵפֶר

תּוֹרַת הַזָּהָר

הַמְתַּרְגֵּם בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

הַמְנַקֵּד

מִהַתַּנָּא הָאֱלֹקִי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א

זָהָר חֲדָשׁ

פְּרָשְׁת בְּשִׁלַּח

תַּרְגוּם קל וְנִחְמַד לְמַעַן יְרוּיַח הַלֹּמֵד בּוֹ

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

בעיה"ק בית שמש תובב"א

אלול תש"ע לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות,

לכל החברים וידידים, ולכל אחד ואחד מישראל,

לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

לעילוי נשמת

מרת הינדע לאה, מנחם מוניש וחנה בר"ב יצחק אהרון
הרב צבי יצחק, נטע מאיר, מלכה דבורה בר"ב גבריאל הכהן

לקנות הספרים במחיר מסובסד:

אצל חנות הספרים של ר' פנחס ראובן הי"ו

ברחוב השומר 74 בני ברק

או אצל "מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8

Ramat Beth Shemesh 99093, Israel

Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

פְּרִישַׁת בְּשִׁלַּח

לֹא עָלְתָה שׁוּעָתָם לְפָנָיו. אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
 בְּשִׁעוּשָׁה תִקְרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דִּין בְּפִמְלִיָּא שְׁל
 מַעְלָת, אוֹתוֹ הַדִּין מַה נְהִיָּה? אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 הָעֵבִיר אוֹתָהּ בְּאוֹתוֹ נְתַר דִּינור, וְהָעֵבִיר אוֹתָם
 מִשְׁלֹטוֹנָם, וּמִנָּה שְׁלִיטִים אַחֲרִים שְׁל הָעַמִּים. אָמַר
 לוֹ, וְהָרִי כְּתוּב (תהלים קד) מִשְׁרָתִיו אֵשׁ לַהֵט? אָמַר
 לוֹ, יֵשׁ אֵשׁ קִשָּׁה מֵאֵשׁ, וְיֵשׁ אֵשׁ שְׁמִכְכָּה אֵשׁ (שְׁדוּחָה

אֵשׁ).

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָשִׁעַ בְּחַר לָנוּ אַנְשִׁים וְצֵא
 תִּלְחֶם וְגו' (שמות יז). מָה הַטַּעַם יְהוָשִׁעַ עָרַךְ
 קָרַב וְלֹא מִשְׁאַר הָעָם? אֵלָּא מִשּׁוּם שְׁעַמְלֵק בָּא
 עֲלֵיהֶם עַל אוֹתוֹ הַחֲטָא שְׁל שִׁבַּת שְׁלֹא שָׁמְרוּ
 אוֹתוֹ, כְּמוֹ שֶׁהֵעִירוּ חֲכָמֵינוּ וְכְרוֹנָם לְבִרְכָה,
 אֶלְמָלִי שָׁמְרוּ יִשְׂרָאֵל שִׁבַּת רֵאשׁוֹנָה, לֹא שׁוֹלְטַת
 בָּהֶם אִמָּה וְלָשׁוֹן. מַה כְּתוּב? (שם טז) וַיְהִי בַיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי יָצְאוּ מִן הָעָם לְלֶקֶט וְלֹא מְצָאוּ, וְכְתוּב
 וַיָּבֵא עַמְלֵק.

וּבֹא רֵאֵה אֶת סוּד הַדְּבָר, כְּשֶׁצִּוְה אֹתָם הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְּמַרְה עַל שַׁבַּת, מִשּׁוּם שְׂפָאָה
 מִדַּת הַדִּין לְקַטְרַג עַל אוֹתוֹ הַחֲטָא שֶׁל הַצְּדִיק
 שְׂמָכְרוּ אוֹתוֹ, שֶׁהוּא כְּנֶגֶד יוֹם הַשַּׁבַּת, וְהֵם הוֹצִיאוּ
 אוֹתוֹ לְחַל, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: הֲרִי יֵשׁ לָהֶם
 רְפוּאָה לְאוֹתוֹ הַחֲטָא, אִם הֵם שׁוֹמְרִים אֶת יוֹם
 הַשַּׁבַּת, שֶׁהוּא כְּנֶגֶד צְדִיק חַי הָעוֹלָמִים. וְהִינּוּ מֵה
 שְׂפָתוֹב (שם טו) וַיִּזְרְחוּ ה' עֵץ. עֵץ חַיִּים, שֶׁיִּשְׁמְרוּ
 אֶת יוֹם הַשַּׁבַּת, וְהֵם חִלְּלוּ אוֹתוֹ, אָז וַיִּבֹא עִמְלֶק.

בְּאוֹתָהּ שָׁעָה אָמַר לוֹ מֹשֶׁה לִּיהוֹשֻׁעַ, צֵא וְעַרְוֵ
 קָרַב עִם עִמְלֶק, שְׁחַרֵי לָךְ רְאוּי, מִשּׁוּם
 שְׂאֵתָה בֶן בְּנוֹ שֶׁל אוֹתוֹ צְדִיק, וְהוּא בְּאוֹתוֹ הַחֲטָא
 בָּא עֲלֵינוּ. וְאִם לֹא נִמְצָא מְקַטְרַג לוֹ לְעִמְלֶק
 מִחֲלָקוֹ וּבְנוֹ שֶׁל אוֹתוֹ הַצְּדִיק, אֵינן מִי שְׂיִכּוֹל לוֹ,
 וְאִז עֲשֵׂה יְהוֹשֻׁעַ כְּמוֹ שֶׁאָמַר מֹשֶׁה.

וּבֹא רֵאֵה שְׂבִנְלָל אוֹתוֹ הַחֲטָא בָּא עֲלֵיהֶם, שְׂפָנֵשׁ
 אֶת אוֹתָם שְׁהִיוּ מֵאַחֲרֵי הָעֲנֹן, וְלָקַח מֵהֶם
 אֶת אוֹת הַכְּבִרִית קֹדֶשׁ וַיִּרַק אוֹתוֹ כְּלָפִי מֵעֲלָה,

וְאִם הֵם לֹא הָיוּ חוֹמְטָאִים בּוֹ, לֹא הָיָה לוֹ סִיּוּעַ
 מִלְּמַעְלָה לַעֲשׂוֹת כָּךְ, אֲלֵא כִּי לְהִרְאוֹת לָהֶם
 שְׂיִכְיִרוּ אֶת חֲטָאֵם, שְׁחַטְאוּ בְּאוֹתוֹ הַצְּדִיק שֶׁשָּׁמַר
 אֶת הַכְּבָרִית הַזֶּה, וְכַעַת חָלְלוּ הַשֵּׁכֶת שֶׁהִיא כְּנַגְדּוֹ,
 שֶׁהִיא בָּאָה לְהַגִּן עֲלֵיהֶם מִפְּנֵי מַדַּת הַדִּין.

בֵּיא וּרְאֵה מַה כָּתוּב, (במדבר לג) וַיִּסְעוּ מִמֶּרְחֵ וַיָּבֵאוּ
 אֵילָמָה וְשָׁם שְׁתֵּי עֶשְׂרֵה עֵינַת מַיִם וְגו'. מַהוּ
 אֵילָמָה? אֲלֵא שֶׁשָּׁבוּ לַעֲבוֹדַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וְלִקְבֹּל דְּבָרוֹ כָּלֵב שָׁלֵם, מַשׁוּם כָּךְ אֵל"י מ"ה.

וְחֲרִי פִּרְשׁוּהָ שְׁאוֹתוֹ הַמְּקוֹם הָיָה מְשֻׁכָּח בְּמַיִם
 מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, שְׁחֲרִי תוֹרָה
 שֶׁכְּתָב שָׁם הִיא, וְשָׁם שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה מַעֲיָנוֹת וְשִׁבְעִים
 דְּקָלִים, וְהַכֹּל בְּסוֹד הָאֱמוּנָה, שְׁחֲרִי כָּל שִׁבְעִים
 הַסְּנֵה־רִין נְזוּנִים מַשָּׁם וּמִתְפָּרְכִים מֵאוֹתָם מַיִם
 הָעֲלִיּוֹנִים הַמְּבַשְּׂמִים.

אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְמַיִם חָלְלוּ לְהַתְּבַרֵךְ מֵהֶם,
 וַיִּשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים שׁוֹרִים שָׁם, וּמִחֲבָרִים
 אֶת אוֹתָם הַמַּיִם הָעֲלִיּוֹנִים עִם אוֹתָם שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה

מְעִינֹת תַּחְתּוֹנִים. וְאִם הֵם קִלְקְלוּ בְּרֵאשׁוֹנָה
 וְחָטְאוּ לְצַדִּיק הַהוּא, הֲרֵי הִדְבִּיקוּהוּ בְּמִקוּמוֹ,
 וְהָעוֹלָם נִזּוֹן עַל יָדוֹ, וְשִׁבְעִים תְּמָרִים נִזּוֹנִים מֵאוֹתוֹ
 הַתְּמָר, (שיר ז) זֹאת קוֹמְתָה דְּמָתָה לְתְּמָר. וְאוֹתָם
 שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי מְעִינֹת, כְּנֶגֶד שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי שְׁבָטִים,
 סוֹכְבִים אֶת אוֹתוֹ מִקוּם קְדוֹשׁ.

וְהֵיוּ יִשְׂרָאֵל עוֹסְקִים בְּלִמּוּד תּוֹרָה שְׁלִמְדוֹ מִמְּרָה,
 וְהִתְחַבֵּר עִמָּם הַבְּרִית הַקְּדוֹשׁ הַהוּא, וְנִפְרָד
 נִחַשׁ עֲבָלְתוֹן מֵאוֹתָהּ בְּאֵר מַיִם, שְׁתִּיָּה מְמַרֵּר
 אוֹתָם הַמַּיִם. וּמִי הִיָּה גוֹרֵם? חֲטֵאֵיהֶם עַד עֵתָה.

אֲבָל בְּעֵת, כִּיּוֹן שִׁחְזָרוּ בְּתִשׁוּבָה לְרִבּוֹנָם,
 וְהַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לִמַּד אוֹתָם דְּרָכֵי אוֹתוֹ
 עֵץ הַחַיִּים, וְהוּא שְׁכָתוּב (שמות ז) וַיֹּרְהוּ ה' עֵץ - זו
 תּוֹרָה שְׁכָכְתָּב. וַיִּשְׁלַף אֶל הַמַּיִם - זו תּוֹרָה שְׁכָעַל
 פֶּה. וּמָה זֶה וַיִּשְׁלַף? אֵלֶּא יִ"ש לָ"ה. יִ"ש זֶה הָעוֹלָם
 הַבָּא. וְהוּא שְׁכָתוּב (משלי ח) לְהִנְחִיל אֶתְּבִי יִשׁ. לָ"ה זֶה
 הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים שְׁנַדְבָּק בּוֹ. אִז

בְּשֵׁמוֹת הַמַּיִם, וַיֵּרֶד הַטַּל הָעֲלִיּוֹן מִהַעֲתִיק הַקָּדוֹשׁ,
וְהַתְּמִילָא שְׂדֵה הַתְּפוּחִים.

מִי נֵרָם כָּל זֶה? אֵל"י מ"ה, תְּשׁוּבַת יִשְׂרָאֵל
לְרַבּוֹנָם, וְאִזּוּ הִיָּתְתָה לָהֶם רִשׁוּת לַחֲנוּת עַל
הַמַּיִם הַקָּלוּ. זֶהוּ אֲשַׁכְּתוּב (שְׁמוֹת טו) וַיַּחֲנוּ אָשֶׁם עַל
הַמַּיִם. מִהוּ וַיַּחֲנוּ אָשֶׁם? אֵלָּא סַם הַחַיִּים שׂוֹרְהָ
בְּאוֹתָם הַמַּיִם, מִשּׁוֹם כֶּךָ וַיַּחֲנוּ אָשֶׁם עַל הַמַּיִם. (דף לח

(ע"א)

מִדְרָשׁ הַנֶּעְלָם

וּמִטָּף אֲשֶׁר הִכִּיתָ בוֹ אֶת הַיָּאֵר קַח בְּיָדְךָ וְהִלַּכְתָּ
(שְׁמוֹת יז). לְמַדְּנוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, חֲקוּק הָיָה
הַמִּטָּה מִשְׁנֵי צַדִּדִּים בְּשֵׁם הַקָּדוֹשׁ. צַד אֶחָד שָׁל
רַחֲמִים וְדִין בְּאוֹתֵיזוֹת חֲקוּקוֹת, וְצַד אֶחָד דִּין עִם
דִּין, נִחַשׁ עָלַי צוּר.

בֵּא וּרְאֵה, כְּתוּב (שֵׁם יד) וְאַתָּה תָּרַם אֶת מִטָּף וּנְטָה
אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם. מַה זֶה וּנְטָה? כְּלוּמַר, וּנְטָה
בְּצַד אֶחָד שְׁחֲקוּק בְּרַחֲמִים וְדִין. וְכְתוּב וַיַּט מִשָּׁה

את יְרוּ, וְלֹא כָתוּב וַיִּשְׁלַח אֶת יְרוּ, כְּלוּמַר שְׁנַטְה
מִצַּד אַחֵר.

וְאִם הֵאמֵר שֶׁהָיָה חֲקוּק מִקֶּדֶם לָבֵן נִחַשׁ עָלַי
צוּר? אֵלֶּא כִּסְנָה נְחֻקָּה, שְׁכַתוּב (שם ד)
וַיִּשְׁלִיכֵהוּ אֶרְצָה וַיְהִי לְנִחַשׁ. בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה נְחֻקָּה
עָלַי צוּר.

וְכֵּן רָאִה, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, רָצָה תְּקַדּוּשׁ כְּרוּךְ
הוּא שֶׁשְׂמֹתָיו שֶׁהָיוּ חֲקוּקִים בַּמַּטֶּה, יַעֲשׂוּ
אוֹתוֹת. וְלִמְדָנוּ, שֶׁנִּי אוֹתוֹת נַעֲשׂוּ בַיָּם בְּאוֹתוֹ
הַצַּד שְׁנַטְה מִשָּׁה בְּרַחֲמִים וְדִין. קָרַע אֶת הַיָּם
לְיִשְׂרָאֵל בַּשָּׁנִים עֶשְׂרֵי שְׁבִילִים, וְהֵשִׁיב בְּדִין עַל
הַמְּצַרִּים, וְהַטְּבִיעַם בְּתַהוֹם. וְהוּא שְׁכַתוּב (שם טו)
וַיֵּשֶׁב ה' עֲלֵיהֶם אֶת מִי הַיָּם.

בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה רָצָה לְהוֹצִיא מִיָּם. אָמַר לוֹ
תְּקַדּוּשׁ כְּרוּךְ הוּא: מִשָּׁה, נִטְה בַּמַּטֶּה
מִצַּד אַחֵר, שֶׁשְׂנִי אוֹתוֹת נַעֲשׂוּ כּוּ כְּמוֹ שֶׁנַּעֲשׂוּ
מִהַצַּד הָאֵחֵר. אוֹת אַחַד כָּאֵן, וְאוֹת אַחַד בְּמַרְיָכָה.

אָבֵל בְּעֵת, (שם יז) וְהִכִּיתָ בְּצוֹר. מִהוּ צוֹר? בְּצוֹר
הָיָה שֶׁהִנָּחַשׁ עוֹלָה בּוֹ.

לְפַעַם אַחֲרַת אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מִהוּ שִׁפְתוֹב (במדבר
ב) קַח אֶת הַמַּטֵּה וְהִקְהֵל אֶת הָעֵדָה אֶתְּהָ
וְאַחֲרָיו אֶחֱיָד וְדַבַּרְתֶּם, מִהוּ וְדַבַּרְתֶּם? אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר, צוּה אֹתוֹ עָלַי נָחַשׁ. שִׁחֲרִי נַעֲשֶׂה בְּצוֹר,
בְּעֵת צָרִיד שִׁיעֲשֶׂה בְּנָחַשׁ, לְהַשְׁלִים אֶת שְׁמוֹתָיו
שֶׁל הַקְּרוֹשׁ פְּרוּד הוּא בְּאוֹתֵיזוֹת הַלָּלוּ.

מִמִּשְׁמַע שִׁפְתוֹב וְדַבַּרְתֶּם אֶל הַסִּלְעַ, וְכַתוּב (שם
כא) וַיְדַבֵּר הָעָם בְּאֱלֹהִים וּבַמִּשְׁחָה. מִה
בְּתוֹב אֶחָרָיו? (שם) וַיִּשְׁלַח ה' בָּעָם אֶת הַנְּחָשִׁים
הַשָּׂרְפִים. מִה נָחַשׁ כַּחוּ בְּפִיו, אַף כָּאֵן בְּפִהָ.

וּמִשְׁחָה לֹא עָשָׂה כָּהֵן, אֶלְאִי הַכֹּהֵן, וְלֹא הַשְׁלִים אֶת
הַשֵּׁם, אֶלְאִי חוֹר פְּרֵאשׁוּנָה בְּשֵׁם הַצוֹר
וְעוֹב אֶת הַנְּחָשׁ. וְהוּ שִׁפְתוֹב וַיְהִי, וְלֹא כְּתוּב
וַיְדַבֵּר, כְּמוֹ שֶׁנִּצְטַוָּה וְדַבַּרְתֶּם. שִׁשְׁנִינֵנו, צוֹר -
לַעֲשׂוֹת, וְהַנְּחָשׁ - לְדַבֵּר. וְכַתוּב (שם) וַיְהִי אֶת הַסִּלְעַ
בְּמִטָּהוּ פְּעָמִים. אֶחָד שֶׁל שְׁעֵבֵר, וְאַחָד שֶׁל בְּעֵת.

לְמַדְנֵנוּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּאוֹתָהּ הִשְׁעָה נְשֹׂאֵר
הַשֵּׁם. כְּלוּמַר, שְׁלֹא נְשָׁלַם בְּאוֹתָהּ
הָאוֹת, שְׁעֹזֵב מִשָּׂה הַנְּחָשׁ, וְלֹא נְשָׁלַם כָּל הַשֵּׁם.

נְשִׁתְּרִי בְּצַד אֶחָד נְשָׁלַם בֵּינִים, מִצַּד אֶחָד הַתְּחִיל
בַּצִּוּר, וְלֹא נְשָׁלַם בַּנְּחָשׁ. אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא: עֲשִׂיתָ שְׂיִתְחִיל שָׁמַי, וְלֹא נְשָׁלַם לַעֲשׂוֹת
אוֹתוֹת? אַף אַתָּה הַתְּחַלֶּת וְלֹא תִשְׁלַם, לָכֵן לֹא
תָבִיאוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. הַתְּחַלֶּת לְהוֹצִיאָם - לֹא
תִשְׁלִים לְהַכְּנִיחָם לְאֶרֶץ, לָכֵן לֹא תָבִיאוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, יָדַע לֵב מִשָּׂה בְּרֵאשׁוֹנָה שְׁפָחַד
בְּשִׂרְאָה הַנְּחָשׁ, שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת ה) וַיָּנַם מִשָּׂה
מִפְּנֵיו. הֵלֵב רָאָה, וְלֹא יָדַע.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתוּב (במדבר כא) וַיַּעַשׂ מִשָּׂה נְחָשׁ
נְחָשֶׁת וַיִּשְׁמְהוּ עַל הַנֶּסֶם. עַל נֶסֶם לֹא כְּתוּב,
אֶלָּא עַל הַנֶּסֶם. רָצָה לְהַתְּקִין וּלְהַשְׁלִים מֵה שְׁחַסֵּר.
אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִשָּׂה, כְּתוּב (שם כז)
לְהַקְּדִישְׁנִי בְּמִים. בְּמִים וְלֹא בְּדָבָר אֶחָד. כְּשֵׁם
שֶׁהַתְּחַלֶּתִי בְּמִים, אֲנִי רוֹצֵה שְׂיִשְׁתַּלֵּם שָׁמַי הַנֶּסֶם

בַּמַּיִם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּמָקוֹם שֶׁהָיָה חָסֵר לֹא
הַשְּׁלִימ, אֲבָל כֵּאֵן נַעֲשֶׂה הַנֶּסֶם.

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻעַ, כְּתוּב (שם כא) עֲשֵׂה לְךָ שָׂרָף.
עֲשֵׂה לְךָ - לְתוֹעֲלֹתֶיךָ. עֲשֵׂה לְךָ - תִּקְּם
מִמֶּה שֶׁחִסְרָתָּ. עִם כָּל זֶה לֹא תִקֵּן אֶלָּא רֵאִיָּה,
שֶׁהָיוּ רוֹאִים בְּנִחָשׁ וְחַיִּים, אֲבָל הַשֵּׁם לֹא נִתְקַדֵּשׁ
בַּמַּיִם, וְנִשְׁאַר חָסֵר מִהַשָּׂאָר.

וְתִקְנֶנָּה בְּרֵאִיָּה, (שם כב) עֲלֶיהָ אֵל הַר הַעֲבָרִים הָיְתָה
וְרֵאִיהָ וְגו', וְרֵאִיָּתָה אֶתָּה וְנִאֲסַפְתָּ אֵל
עַמִּיךָ, (דברים לד) הִרְאִיתִיךָ בְּעֵינַיִךְ וְשָׁמַח לֹא תִעְבֹּר.
בֹּא וְרֵאִיהָ, שֶׁעָנְשׁוּ הָיָה שֶׁאֶפְלוּ רֵאִיָּה לֹא תִקֵּן
כְּרֵאִיוֹ. כִּיּוֹן שֶׁעָשְׂתָה לוֹ רֵאִיָּה, בָּזָה הַשְּׁלִימ לוֹ
רֵאִיָּה, אֲבָל לֹא הַשְּׁלִימ שָׁמוּ בַּמַּיִם כְּמוֹ כָּל שָׂאָר
הַשֵּׁם.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּשָׂעָה שֶׁאָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְכֵן לֹא תִבְיֵאוּ, אָמַר מִיָּשָׁה: הַנִּחָשׁ הָיָה הָיָה
לְתַקְלָה שֶׁל עוֹלָם. אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: לֹא
כֵּן, דִּין הוּא לְרִשְׁעִים, וְחַיִּים לְבַעֲלֵי אִמָּת, שֶׁכְּתוּב

(במדבר כא) וְרָאָה אֹתוֹ וַחִי. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה יֵדַע מִשָּׂה
אֶת דְּרָכָיו, וְהִצְדִּיק עָלָיו אֶת הַדִּין.

פָּתַח וְאָמַר, (דברים לב) הַצּוֹר תָּמִים פָּעֵלוּ, וְהוּ הַצּוֹר
שְׂאֵמְרָנוּ. אֵל אֱמוּנָה וְאִין עוֹל, שְׂכָתוֹב
וְרָאָה אֹתוֹ וַחִי, וְכָתוֹב (תהלים יח) הָאֵל תָּמִים דְּרָכּוֹ.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, וַחֲרִי שְׂנִינּוּ, אֵל - גְּזֵרַת הַרְחָמִים,
כְּמוֹ שְׂנֵאמַר (במדבר כג) אֵל מוֹצִיאֵם מִמִּצְרַיִם,
(שמות לד) אֵל רַחוּם וְחַנּוּן? אָמַר לוֹ, לֹא כֹה, שְׂשֵׁנִינוּ
שְׂשׂוֹלְטִים הַרְחָמִים עַל הַדִּין. אֵל לְבָדּוֹ יִכְלֹת הוּא,
וְהַרְשׁוּת הִיא שְׂלוֹ. מַה זֶה יִכְלֹת? שְׂלְטוֹן, כְּלוּמַר,
שְׂלְטוֹן שְׂל אֵל, הַתְּנַבְּרָה הַגְּזֵרָה שְׂלוֹ, כְּמוֹ שְׂנֵאמַר
(בראשית לא) יֵשׁ לְאֵל יָדַי, (הַרְשׁוּת שְׂלוֹ) הַיִּכְלֹת שְׂל הָעֵין
הָרַע. אָמַר לוֹ, וַחֲרִי כָתוֹב (דברים י) הָאֵל הַגְּדוֹל
הַגְּבוֹר. אֵל גְּדוֹל מְנַצֵּחַ, אֵל לְבָדּוֹ מְנַצֵּחַ.

וְכָתוֹב (שם לב) הַצּוֹר תָּמִים פָּעֵלוּ כִּי כָל דְּרָכָיו
מִשְׁפָּט - הִנֵּה צוֹר. אֵל אֱמוּנָה וְאִין עוֹל
וְגו' - הִנֵּה נְחָשׁ עָלֵי צוֹר. נַחֲזֹר לְדַבְּרִים הַרְאֵשׁוֹנִים,
וְכָתוֹב (איוב ח) הָאֵל יַעֲזוֹת מִשְׁפָּט?! מִשׁוּם שְׂדָרְךָ

הנחש להסיט דרכו, לכן כתוב ואין עול. האל
 יעוֹת מִשְׁפָּט, חֵם וְשָׁלוֹם?! אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הִינּוּ
 שְׂכָתוֹב (תהלים פה) אֲשַׁמְעָה מִה יְדַבֵּר הָאֵל ה'!

וַיִּשְׁלַח יְדוֹ וַיַּחֲזֹק בּוֹ וַיְהִי לְמִטָּה בְּכַפּוֹ (שמות ד),
 כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר מִטָּה בְּלִפְי חֶסֶד. אָמַר רַבִּי
 יוֹסִי, שְׁנֵי מִטּוֹת הָיוּ - אֶחָד שָׁל מֹשֶׁה, וְאֶחָד שָׁל
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִמִּשְׁמַע שְׂכָתוֹב (שם יז) וּמִטָּה
 הָאֱלֹהִים.

אֲשַׁנְיֵנוּ, בְּשַׁעָה שְׁהָיָה נוֹטֵל מֹשֶׁה הַמִּטָּה, הָיָה
 בְּאֵלוֹ הָיָה בְּרִשׁוֹתוֹ וּבִכְלָתוֹ. זֶהוּ
 שְׂכָתוֹב (שמות ד) וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת מִטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ.
 וַדַּאי שְׂכָתוֹ לָקַח, אֵלָּא מֵהוּ בְּיָדוֹ? בְּרִשׁוֹתוֹ, בְּאֵלוֹ
 הוּא שָׁלוֹ.

וְאָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּרִשׁוֹתוֹ שָׁל מֹשֶׁה הָיָה עַד
 שְׁהוּקָם הַמִּשְׁכָּן. בֵּינוֹן שְׁהוּקָם הַמִּשְׁכָּן,
 הַחֲזוֹר הַמִּטָּה לְפָנֵי הָעֲדוּת, וּמִשָּׁם הָיָה נוֹטֵל
 לַעֲשׂוֹת בּוֹ נְסִים. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (במדבר ב) וַיִּקַּח מֹשֶׁה

את המטה מלפני ה'. כיון שלקחו, הרי הוא
ברשותו, וכשלו היה.

אמר רבי יהושע, אותו המטה של סנפירינון היה,
ומיששת ימי בראשית נברא, כמו ששנינו -
והמכתב והמטה. רבי יהודה אומר, של עץ היה.

מי ^(דף לח ע"ב) שאמר של סנפירינון היה - שכתוב
^(יחזקאל א) כמראה אבן ספיר דמות כסא, וכתוב
מטה האלהים. ומי שאמר עץ היה - שכתוב ^{(שמות}
^{ט"ו)} ויורהו ה' עץ וישלך אל המים וגו'.

שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו. אמר הקדוש
ברוך הוא: מכאן ולהלאה, הרי חק ומשפט
לעשות נסים. חק ומשפט - שכתוב ^(משלי ') נחש
עלי צור. ושם נסהו - משום שכתוב וימתקו
המים. דבר אחר, אמר הקדוש ברוך הוא: מכאן
ולהלאה חק ומשפט, שלא יהא נקדש אלא במים
שנמתקו.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּתוּב כִּי מָרִים הֵם, מִכָּאֵן
 שְׁנִינּוּ, יֵשׁ מַיִם עֲבוּרִים, וַיֵּשׁ מַיִם צְלוּלִים,
 וַיֵּשׁ מַיִם מְתוּקִים, וַיֵּשׁ מַיִם מָרִים. וַיִּצְעַק אֵל ה',
 לָמָּה צָעַק? מִכָּאֵן שִׁתְּיָה בְּצִעַר בְּאוֹתָהּ שָׁעָה. אָמַר
 לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִשָּׁה, הִנָּחֵשׁ שְׁנֵהֲפֹךְ בַּסֵּנָה,
 עֲבָשׂוּ צָרִיךְ לְחַקֵּק אוֹתוֹ בְּצוּר, וּשְׁנִינָהם עָמְדוּ עַל
 הַמַּיִם הַמָּרִים. וּבְאוֹתָהּ שָׁעָה נִחְקַק צוּר בַּנָּחֵשׁ
 שִׁתְּיָה בּוֹ קֶדֶם. זֶהוּ שִׁכְתוּב שָׁם שָׁם לוֹ חֵק
 וּמִשְׁפָּט.

בַּאֲשֶׁר בָּא רַבִּי אֲבָא, שָׁאֵלוּ לְפָנָיו. אָמַר לָהֶם,
 טוֹב אוֹמֵר רַבִּי יְהוּדָה, וְכֹךְ הוּא. וְאַנִּי
 נִצְרָךְ לְגִלּוֹת סוּד הַדְּבָר, הֲרִי רְאִיתִי שְׁרַבִּי יְהוּדָה
 גָּלָה אוֹתוֹ.

אֲלֵא, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשָּׁה: מִשָּׁה, כָּעֵת
 בְּמִצְרַיִם הָיָה הַמַּטָּה שֶׁל אַהֲרֹן לְדַחוֹת הַקֶּשׁ
 הַשּׁוֹלֵט עַל יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, אֲבָל כְּשִׁינְאוֹ
 בְּמִצְרַיִם, כָּמָּה מְקַטְרְגִים מְזַמְּנִים עַל יִשְׂרָאֵל

לְדַחוּתָם בַּיָּם, כַּמָּה מַיִם מָרִים נִזְדַּמְּנוּ אֶצְלָם. כַּמָּה
מַיִם רָעִים יִקְטָרְנוּ בָּהֶם.

בָּאוּ לַיָּם - בָּא רַחֵב שָׂרוּ שֶׁל מַצְרַיִם וְשָׁל יָם. אָמַר
הַקְּדוֹשׁ - בְּרוּךְ-הוּא: מִשָּׁה, (שמות יד) הָרַם אֶת
מִטְּהָ וְנִטְהָ אֶת יַדְּהָ. בִּיּוֹן שֶׁאָמַר הָרַם אֶת מִטְּהָ,
מִהוּ וְנִטְהָ אֶת יַדְּהָ? אֵלֶּא הָרַם אֶת מִטְּהָ נִגְדָּ שָׂרוּ
שֶׁל יָם. בָּאוּ לְמָרָה - כַּמָּה מַיִם מָרִים נִזְדַּמְּנוּ
אֶצְלָם, וְנִצְטַעַר מִשָּׁה וְצַעַק. וְהוּ שְׁכַתוּב וַיִּצַּעַק אֶל
ה'.

אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִשָּׁה, תְּרִי לָךְ עֲצָה
בְּוֵה, הַשְׁלִיךְ הַמִּטָּה אֶצְלָם, וַיִּחַקֵּק נַחֲשׁ עָלֵי
צוּר שְׁנֵייהֶם בְּיַחַד, וַיִּנְצְלוּ. וְהוּ שְׁכַתוּב וַיִּזְרְחוּ ה'
עַיִן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאמַר (קהלת יא) מָקוֹם שְׁיִפּוֹל הָעַיִן, שֶׁהוּא
עֲצָה. וַיִּשְׁלֹךְ אֶל הַמַּיִם. וְכַתוּב שָׁם שָׁם לוֹ חֵק
וּמִשְׁפָּט, נַחֲשׁ עָלֵי צוּר. וְשָׁם נִסְחָהוּ - עֲטָרְהוּ בְּנִסִּים.
אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִכָּאן וְלְהִלָּאָה, תְּרִי לָךְ
שְׁיַעֲמַד אֶצֶל הַמַּיִם, תְּרִי לָךְ שְׁיִתְקַדֵּשׁ שְׁמִי בַּמַּיִם.

בְּשִׁבְאוֹ לְאֱלֹהִים, בָּאוּ הַמַּיִם לְקַטְרֵג. אָמַר
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִשָּׁה, בְּמָקוֹם הַזֶּה
 אֵין צָרִיךְ מִטָּה, הֲרִי יַעֲקֹב, שֶׁהוּא הָאֵילָן בְּשִׁבְעִים
 נֶפֶשׁ, וְהוּא שְׁבַעִים תְּמָרִים. וְשִׁתִּים עֲשֶׂרָה עֵינֹת
 מַיִם - שָׁנִים עֲשָׂר שְׁבַעִים בְּשִׁבְעִים עֲמוּדִים, וְשָׁנִים
 עֲשָׂר שְׁבַעִים, זְכוּתָם יִגַּן עֲלֵיכֶם בְּמָקוֹם הַזֶּה
 שֶׁנִּקְרָא אֵילָן, וְהוּא אֱלֹהִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה א) כִּי
 יבִשׁוּ מֵאֵילִים אֲשֶׁר תַּמְדָּתֶם.

מִיָּד - וַיִּתְּנוּ שָׁם עַל הַמַּיִם, מִשְׁמַע שְׁפָתוֹב עַל
 הַמַּיִם, וּמִשְׁמַע שְׁפָתוֹב שָׁם שָׁם לוֹ, וְלֹא
 בְּמָקוֹם אַחֵר. וְשָׁם שָׁלְטוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל הַמַּיִם,
 וְלֹא הִצְרִיךְ הַמַּטָּה. מִכָּאן וּלְהִלָּאָה נִצְרָךְ הַמַּטָּה
 בְּנִחַשׁ עָלֵי צוּר אֶצֶל הַמַּיִם.

בָּאוּ לְחֹרֵב - בָּאוּ הַמַּיִם לְקַטְרֵג. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא: וְהַכִּיתָ בְּצוּר, הַמַּטָּה אֶצְטְרִיךְ
 הָבֵא, וְהַכִּיתָ לְאֵלוֹ בָּאוֹתוֹ צוּר, וְלֹא בְּנִחַשׁ. אָמַר
 מִשָּׁה, יוֹתֵר צָרִיךְ בָּאוֹ, אֲנִי רוֹאָה מַיִם שָׁרְצוּ

לְשִׁטָּה. לָמָּה? הֲנִנִּי עֹמֵד לְפָנֶיךָ שָׁם עַל הַצֹּר
 [בְּחֶרֶב] וְהִכִּיתָ בַצֹּר.

אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשְׁחָה: עֲדִין בְּמַרְיָכָה
 עֲתִידִים הַמַּיִם לְקַטְרֵג יוֹתֵר, שָׁהִם מַיִם
 עֲבוּרִים רָעִים וְיִזְדוֹנִים, וְיִזְדוֹגוּ בָהֶם בְּיִשְׂרָאֵל בְּגִלּוּי
 לְעֵינֵיהֶם, וּבְאוֹתָהּ שָׁעָה נִצְרָךְ הַמַּטָּה, וְתַתִּיר
 עֲלֵיהֶם הַנְּחָשׁ בְּגִלּוּי לְעֵינֵיהֶם, וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמִי. זֶהוּ
 שְׁכָתוּב (במדבר כו) לְהַקְדִּישְׁנִי בַמַּיִם לְעֵינֵיהֶם. מֵהוּ
 לְעֵינֵיהֶם? בְּגִלּוּי. בְּדָבָר שֶׁנִּזְדוֹגוּ בָהֶם בְּגִלּוּי.

בֵּא וּרְאֵה, כִּךְ רָאָה דָוִד, שְׁכָתוּב (תהלים קכד) לוֹלִי
 ה' שְׁתִּיחָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם - זֶה פְּרָעָה.
 אֲזִי עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַיִּזְדוֹנִים - כְּמוֹ שֶׁאִמְרָנוּ.
 וְכָתוּב (שם) נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלָטָה מִפֶּחַ יוֹקָשִׁים
 וְגו'.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, מָה רָאָה מִשְׁחָה בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שְׁלֵא
 עָשָׂה בְּנְחָשׁ? אֵלָּא יִשְׂרָאֵל הָיוּ דוֹחֲקִים
 לְמִשְׁחָה הַנָּה לָנוּ מַיִם. נִתְיַעַץ מִשְׁחָה וְאָמַר: הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אָמַר לִי לְעֹמֵד בְּנְחָשׁ, וְאֲנִי רוֹאֶה שְׂאִין

גִּזְרָה לִנְחֹשׁ בְּמִים, שְׂאִין יִכְלְתוּ אֵלָּא בְּעֶפֶר,
 שְׂכֶתוּב (בראשית ג) וְעֶפֶר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. מִשְׁמַע
 שְׂעֶפֶר יֹאכַל וַיִּשְׁמִיד כָּל יָמָיו, אֲכַל בְּמִים לֹא.
 וַיִּשְׂרָאֵל הוֹחֲקִים אוֹתִי, וְאָפָה עַל נַב שְׂיַעֲשֶׂה נִם, לֹא
 יַעֲשֶׂה בְּמָקוֹם זֶה, אֵלָּא בְּשִׁנְחֻקָּךְ, נְחֻקָּךְ בְּעֶפֶר וְלֹא
 בְּמִים, שְׂכֶתוּב (שמות ד) וַיִּשְׁלַכְהוּ אֶרְצָה וַיְהִי לִנְחֹשׁ.
 וַצֹּר נְחֻקָּךְ בְּזֹה, בְּמִים, בְּמָרָה, וּכְבָר עֲשֶׂה נִם.
 מִזֶּב שְׂאֵעֲשֶׂה בְּזֹה, שְׂנַעֲשֶׂה נִם אַחַר. מִיָּד - וַיִּךְ אֶת
 הַסֵּלַע בְּמִטְהוֹ פְּעָמִים. אָמַר לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:
 מִיֵּשֶׁת, יַעַן לֹא הָאִמְנַתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי, שְׁחַשְׁבַּתֶּם
 שְׂלֹא יָכוֹל הַנְּחֹשׁ בְּמִים, לָכֵן לֹא תָבִיאוּ. (ומִיָּד אֲשֶׁר
 הִכִּיתָ בּוֹ אֶת הַיָּאֹר כּו', מָה הַפְּעָם? מִשׁוֹם שְׁמַחֲקָךְ בְּנַפְסִים הָיָה, וְהַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ

הַעֲלִיזוֹן רְשׁוּם בּו').